

Štev. 11.

V Ljubljani, 1. listopada 1910.

Leto XI.

Slutnja.

In dolgo ne bo —
v plašč zavita meglen
na njive, polja, vsečez
stopi — jesen.

In dolgo ne bo —
studenih dih
čez pusta zaveje strnišča —
umirajočih vzdih . . .

In dolgo ne bo —
za morje, goró
solnce se vrže kraljevo
morju na dno . . .

In težke kakor meglé
skrbi obdajo srce —
Kot dež na polje — privro
iz duše žgoče solzé . . .

In golo drevo
vzdihavalo bo —
šel potnik bo mimo,
kdo li pozna ga, kdo?

Ne plašč vabljev —
pomladnih dni —
ne pesem od njiv,
ko rž zori,

le vzklik srca,
kličoč si dni,
le misel temná
iz polnoči!

In dolgo ne bo —
zvonovi pojo,
možje me štirje
v grob poneso . . .

Ne pesem ptic,
ne pomladni klic —
ne hrup ne sneg in vihar
ne zgame mi lic . . .

Fran Žgur.

FR. CVETKO:

Milici v spomin.

Tam na svetokriškem pokopališču sredi rodovitnega Murskega polja se dviguje v otroškem oddelku bel mramornat grobni spomenik. Najvišji je v tem oddelku, zato ga je lahko že oddaleč zazreti. Vrhu hladnega mramorja je pritrjen kip nežnega belega angelčka, a doli v hladnem grobu spava smrtno spanje drug angelček — nadebudna deklica, ki jo je nalik nežni cvetki prerano strl mrzli dih neizprosne smrti. V zlatih črkah se bliščeči napis na spomeniku nam pove, da je slovela ta deklica na ime Milica Cvetkova.

Slehrno nedeljo in praznik — često tudi v delavnik — obiše ta grob črno oblečena gospa: mamica rajne Milice. Tam ob gomili se spominja veselih dni, ko je še ljubka, zlatolasa in poslušna deklica skakljala doma po sobah in kuhinji okolo svojih bratcev in sestric, okolo staršev in gostov, po cvetnem vrtu in zeleni trati... Spominja se tam njenega zvonkega, srebrnočistega glaska, ko je kakor gozdna Vila prepevala mile slovenske pesmi ter klicala svoje ljubljene punčke... In kako samozavestno se je postavila na oder ali kamorsibodi, kadar je deklamovala kako lepo pesem iz „Zvončka“, ali pa iz poezij našega nesmrtnega pesnika Gregorčiča! Pra-

vilni naglas je pogodila vedno sama brez tuje pomoči in tujega navodila. Pač res krasni, iz duše neizbrisni so ti divni spomini!

Hudo, neizrečeno hudo mora biti pri srcu dobrim staršem, zlasti rahločutni materi sedaj, ko ljube Milice več ni, ko krije njeno truplo odeja hladne zemlje. Za vedno je požrl grob to blago bitje, ki je dihalo na vso svojo okolico radost in veselje, kakor siplje zlato solnce po svojih žarkih na zemljo svetlobo, toploto in — življenje. Oj, usoda, trpka usoda! Brezsrčna si, in krute so tvoje roke! Ni čuda, da spolzevajo čuteči materi ob teh tožnih spominih po licih obile solze. A naj le teko, saj uprav one dajejo jadrnemu človeškemu srcu najboljše utehe! Toda ozrimo se malo v življenje objokovane deklice!

Bilo je na predbožični dan pred blizu devetimi leti, ko se je porodila Cvetkova hčerka Milica. Veliko veselje je zavladovalo v učiteljski družini, in tistega leta je bil Božič najmanj dvakrat tako lep kakor bi bil sicer. Prav ljub in srčan je bil mali otroček, in starši ter njegova teta so kar tekmovali med seboj v tem, kdo ga bo več ujčkal. Prebila je navadne otroške bolezni v prvem letu. Že v osmem mesecu je izgovarjala prve besede „mama“ in „ata“. Koliko smeha je bilo za njo in za gledajoče, ko je začela tekati in se igrati!

Sedaj sta z atejem igrala na klavirju, pevala in plesala; mama pa je pridnemu detetu pripovedovala kratke pravljice in povesti. Novih pesemc se je otrok naučil najlažje od nje. S tremi leti starosti je prav gladko pripovedoval razne dogodke iz svoje okolice ter znal pevati lepo število mičnih slovenskih pesmi. Najbolj pa se ji je podalo, ko je v drugem letu nežno klicala „atija“, „mamija“ in „tetija“; to so bili njeni izrazi za ateja, mamo in teto.

Dekletce je kazalo tudi o vsaki priliki mehko, sočutno srce. Bognedaj, da bi se bila godila v njeni prisotnosti komu kaka krivica! Tedaj je bila globoko užaljena in malone razburjena, da je začela plakati, kakor da bi bila veljala krivica njej.

In ko je dobila triletna Milica bratca Branka, s koliko nežnostjo in skrbnostjo se je zanimala zanj! Ni je bilo zjutraj ali zvečer ure, da bi ne bila šla k njegovemu vozičku ter mu povedala nekaj ljubeznivih besedi in ga pobožala po njegovih mehkih ličkih. Kadar pa se je tupatam lačen jokal, je legla tiha žalost tudi na njen obrazek. Obe z mamo sta izkušali potem utešiti malega godca s sladkim mlekom. Najbolj zanimivo pa je bilo, ko je malček jel delati prve poizkuse v hoji; smehu ni bilo ne konca ne kraja, ko je mali možic telebnil na tla ter se potem kobacal po vseh štirih dalje. Pač res, da je vsak začetek težaven! Naposled pa so se mlade nožice vendarle privadile hoji in se utrdile toliko, da je mali bratec racal še precej sigurno in samostojno.

Ta presrečna ljubezen ju je vezala tudi v poznejših letih; pri igri sta bila drugova vselej le Branko in Milica, dasi je dobila sčasoma še dva druga brata in eno sestrico.

Kakor pa dostikrat zakrijejo temni oblaki solnčnojasno nebo, tako poseže v brezskrbno otroško življenje često kruta roka nesreče. Bolezen pride časih kar čez noč, tiho kakor tat, hoteč pobrati staršem njih najdražje blago — ljube otročke. Tudi v Cvetkovo družino se je pritihotapila nenadno znana morilka otrok — davica. Najprej je priklenila na posteljo petletno Milico, zatem pa njena brata Branka in Tončka. Tekom ene noči je dobila deklica polno grlo rumenkastega obložka, ki jo je hotel zadušiti. V največji sili je prišla zdravniška pomoč. Star, izkušen zdravnik ji je vbrizgnil dvakrat zdravilnega seruma in odredil vse potrebno. Tri noči je bdel njen oče pri bolnici ter ji vpihal v sopila razkuževalne pare in — rešena je bila. Po tej hudi bolezni pa ni dobila dolgo časa svojega čistega glasu nazaj, in staršem se je zdelo, kakor da so ji v bolezni noge malce ohromele. Toda sčasoma so izginili ti posledki popolnoma. Na enak način sta ozdravela brata.

Prišlo je Telovo, ta za deklice tako veseli dan. Milica je dobila novo belo obleko, venček in majhen solnčnik ter je bila družica pri procesiji. To vam je sijala radost z njenega lica, ko je korakala tako ponosno med drugimi ovenčanimi deklicami! Že prejšnje, pa tudi poznejše noči se ji je sanjalo o telovski procesiji. V spanju je glasno vabila k sebi svojo prijateljico, Zorkovo Pavlico, da ji poda ročico kot tovarišici . . .

Ne dolgo potem sta se preselila oče in mati v drug kraj, na novo šolo; dolga vožnja na vozu in novi kraji ob cesti so dajali spotoma mnogo opravka mladi glavici. Tu je zagledala drugo cerkev, tam zopet visok hrib, mlin ob potoku, lično vas ali starodavni grad. Vse jo je mikalo in zanimalo.

V novem kraju se je kmalu udomačila in privadila kraju in ljudem. Posebno rada je občevala v opoldanskem odmoru z učenkami, ki so jo jemale med se kakor svojo vrstnico ter jo slušale in poslušale, ko jim je v svoji zgovornosti pripovedovala o svoji prijateljici Pavlici; umela pa je med svojo povest trositi razne mične opazke, kakor če natrosi mati v pogачo sladkih rozin. Tudi je z učenkami pela in se vedla vobče kakor kako odraslo dekle.

Ker je bila duševno zrela in dovolj razvita, smo jo vzeli že malo pred izpolnjenim šestim letom v šolo. Umna glavica se je naučila vsega igraje; že koncem prvega šolskega leta je znala prav spretno čitati, pisati, do 20 računiti, zlasti pa pripovedovati. Sedaj so se igrale v odmoru s součenkami „šolo“; Milica je bila učiteljica, druge so morale mirno sedeti, paziti ter jedrnato odgovarjati. Pri tem poslu se je vedla tako sigurno in spretno, da si je moral vsak opazovalec dejati: Dekle je kar rojeno za učiteljski poklic.

Doma je čitala z veliko vnemo lepe pravljice, posebno one lepe Milko Devojanove, basni in povesti iz šolarske knjižnice; najbolj pa sta ji bila k srcu prirasla „Zvonček“ in „Vrtec“. „Zvonček“ je bil njena dnevna duševna hrana še celo na smrtni postelji. — Poprej pa je morala slehni večer prečitati kako povest ali pesem iz „Zvončka“, preden je legla spat.

Domačih nalog in uka vobče pa pri vsej svoji zaljubljenosti v mične knjige ni zanemarjala, v tem je bila jako vestna. Kako se je radostila mama-učiteljica, ko je njena hčerka tako izvrstno odgovarjala, svoja mila modra očka pa upirala ljubeznivo vanjo! V to svoje zlatolaso dete je stavila vse najlepše nadeje. In kadar je prišel v razred gospod katehet, kdo drugi mu je znal odgovorjati boljše kakor Cvetkova Milica? Zato pa mu je bila tudi nekaka pomočnica in paziteljica in — ves razred jo je slušal na migljaj. Na svoje zvezke in knjige je kajpada skrbno pazila, da so bile *snazne odzunaj in odznotraj*. Samoumevno je, da je bila jako vesela, če je mogla z mamiko v cerkev.

Z veliko navdušenostjo je spisovala razne male povesti in kar je doživela. Ne morem si kaj, ljubi mladi bralci „Zvončka“, da vam ne podam tukaj nekaterih takih prostih spisov, neizpremenjenih ravnotako, kakor jih je izdelala pokojnica samostojno v svojem osmem letu, ko je bila celo nad 5 mesecev bolna. Evo jih!

Naša mačka.

Imam doma lepo mačico. Čisto mlada je in jako krotka. Oči ima bistre. Ako je dobre volje, prede in gode. Če jo ujemim, Bog pomagaj! Tedaj me lahko prasne. Na gobcu ima tudi dolge brke.

Vsi Sveti.

V ponedeljek je bil praznik Vseh Svetov. To je bil lep praznik, pa ne vesel. Že zjutraj smo šli k sv. maši. Ko smo prišli domov, so skuhalo mamika obed. Popoldne smo šli z mamo in Brankom v Veržej na pokopališče. Imamo tam dva groba. V njih počivata stric in sestrična Milica. Na ormoškem pokopališču pa mi počivajo dedek, babica, ujec in teta. Tudi v Pragi je pokopan moj ujec Josip Freuensfeld, ki je spisal mnogo pravljic in pesmi. V Gradcu pa je pokopan stric Davorin, brat mojega atka. Ko smo prišli v Veržej, smo na grobovih srčno molili in prižgali svečice. Zvečer smo se vrnili z mamiko domov. Atek so bili ta dan pri Mali Nedelji.

Prišla je jesen . . .

Ko sem prišla danes iz hiše na zrak, me je res zazeblo. Ozrla sem se žalostna po polju. Tam sem zagledala ljudi pridno delati. Gotovo jih je že tudi zeblo. *Potem sem hitela s prijateljicami v šolsko sobo. Odzdaj se moram že toplo oblačiti, zakaj hladna jesen je že tukaj.*

Sejem v Radgoni.

Danes je v Radgoni velik sejem. Mimo naše šole je šlo po cesti mnogo ljudi. Gnali so živino. Tudi se je peljalo mimo šole veliko številno voz. Nekateri ljudje so bili kupci, nekateri pa hočejo prodati živino in drugo blago.

Prvi sneg.

Včeraj nas je prišlo malo v šolo. Zakaj? Nekateri so imeli pri Sv. Križu izpoved. Drugi pa so se zbalii prvega snega in zato niso prišli v šolo. Že navsezgodaj je jelo gosto snežiti. Bilo je prav zimsko vreme. V šoli nas je tako zeblo, da smo morali drugokrat kuriti. Popoldne je nehalo snežiti. Danes sije zopet ljubo sonce, ki si ga vsi želimo.

Miklavžev večer.

Sinoči je bil Miklavžev večer. Veselila sem se ga že dober mesec. Prišel je k nam lep „Miklavž“. Velel nam je moliti in peti. To smo storili radi. Dobila sem potem to-le: podobico, slive, sladkorčke, pero, dva svinčnika in dva rožiča, zunaj na hodniku pa je medtem stal parkelj. Rožljaj je z verigo, a se ga nismo prav nič bali.

Prihod ljubega brata.

Pred enim tednom smo dobili malega otroka. Ime mu je Vladimir. To je jako ljubezniv in priden otrok. Ne joče se skoraj nič. Imam ga izmed vseh naših otrok najrajša, zakaj drugi so namreč jako nemirni in časih neubogljivi. Ta bo pa jako priden, kar upam od Boga.

To je bila njena zadnja naloga. Pisala jo je že v boleznii.

Bilo je dne 2. dec. 1908. leta, ko smo obhajali po vseh šolah boljlijmanj slovesno 60letnico vlade našega presvetlega cesarja. Tudi mi smo pripravljali primerno šolarsko veselico; naučili smo se peti in deklamovati lepo število domoljubnih pesmi. Otroci so imeli neizmerno veselje; hrepeneče in koprneče so pričakovali tega dneva. Zjutraj dne 2. grudna so se zbrali polnoštevilno v šoli in potem smo korakali v eno uro oddaljeno cerkev k slavnostni maši.

Tanek sneg je pokrival zemljo, in zrak je bil precej oster, cesta zmrzla... Po maši smo se vrnili v šolo — na gorko. V prisotnosti mnogih staršev se je vršila jubilejska veselica. Z lic otročičev je sijala brezskrbna radost; zapeli in deklamovali so vrlo dobro. Milica je deklamovala med drugimi pesem „Slovenka sem“ — s krasnim naglasom. To in druge mnogokitične pesmi iz „Zvončka“, „Vrtca“ ali iz Gregorčičevih poezij se je naučilo dekletce čudovito hitro in — lahko; dvakrat, trikrat je celo pesem tiho prečitala, pa jo je znala. Naglas — in sicer popolnoma pravilen — je zadel sama.

Oni dan smo vso šolsko mladino pogostili z juho, mesom, s kruhom in z jabolčnikom. Dočim je bil torej ta dan radosten za otroke in odrasle, je bil za Milico najbrž usodepoln, zakaj skoraj gotovo se je bila tega dne prehladila, mogoče pa še tudi pozneje. Okolo Božiča jo je vrgel v posteljo hud sklepni revmatizem, ki ji je provzročil tudi vnetje srca. Trpela je ubožica grozne bolečine ter se ni mogla niti ganiti. Vsem se nam je smilila, ubožica nedolžna!

Prišel je zdravnik ter ji sicer otel življenje, toda ostala ji je hiba na srčnih zaklopnihah. Srce ji je takorekoč ohromelo ter ni moglo več pošiljati redno krvi v skrajne dele telesa.

Prej rdeča in polnolična deklica je v bolezni silno shujšala. Več ko četrť leta ni vstala iz postelje. Srce ji je ostalo bolno tudi poslej. Ker pa je imela trdno zaupanje v popolno ozdravljenje, se je njeno stanje vendar čudovito izboljšalo. Bila je sčasoma navidez zopet precej zdrava in vesela in po dolgi dobi je prišla v šolo, kjer so jo njene ljube součenke sprejele z odprtimi rokami. A le kratko je bilo veselje staršev, sorodnikov in njenih součenk. „Vedma“, to je kruta usoda, ki preganja človeka od zibelke do groba z nabrušenimi zobmi, kakor pripoveduje bajka v lanskem Koledarju Družbe sv. Mohorja, ta brezčutna „Vedma“ ni prizanesla tudi Milici.

Isti dan, ko je dobila malega bratca, ki vam je znan že iz naloge, je jela bolehati iznova. Zopet je jelo slabeti njeno srce, vrhutega se je še pridružila pljučnica. Oh, koliko duševnih in telesnih muk je prebilo to mlado, nežno bitje! Često je vzdihnila in dejala: „Kako rada bi ozdravela in živela, ker sem še tako mlada!“

Zdravnik ji ni vedel pomagati drugače kakor da ji je olajšal trpljenje.

* * *

Izdihnila je svojo blago, angelskočisto dušo ter zaprla za vselej svoja modra očka na nepopisno žalost svojih staršev in bratcev. Belo oblečeno smo položili na mrtvaški oder, ji razčesali zlate lase, na glavico pa deli nežen venček. Zares, lepa je bila kakor nebeški krilatec.

Zunaj pa je jelo snežiti v velikih kosmih, prav kakor si je bila pokojnica predsmrtni dan želela. In beli metuljčki so padali gosto in brez prešanka na zemljo, v hišo žalosti pa so kar trumoma prihajali otroci in odrasli kropit vsega svetnega gorja oteto Milico in pomolit za njeno dušo...

Debel sneg je odeval zemljo ter visel na vejah, uprav slikovito zimsko jutro je napočilo, ko smo nesli v kraj miru in pokoja belo rakev ter polagali v hladni grob svoje strte nade...

Zvonovi so peli svojo tožno pesem, nam pa so se krčila srca v nemi bolesti ter plakale duše... Oh, mnogo smo izgubili, mnogo! In take izgube so nenadomestljive...

A končno mora človek preboleti vse in se potolaziti kakor ve in more. To bodi goreči bralki „Zvončka“ v spomin!

Karlček.

Karlček ljubi,
kako je to,
da ti nikoli
ni hudó? —

Karlček se
na smeh drži
in premodro
odgovori:
„Vsega, karkoli
si želim,
v zvrhani meri,
jaz dobim;
če ne spim,
igram se in jem —
kdo bi vesel
ne bil potem?“

E. Gangl.

Ne boj se!

Ljubi, dobri deček moj,
nič se me ne boj, ne boj!
Časih, res je, zre hudó
mračno moje mi oko,
ali s srcem ni tako!

Glej, oblaček privesla
sredi jasnega neba,
vse nebo se zatemni,
za oblačkom luč gori —
s srcem mojim je tako!

E. Gangl.

PRILOGA

ZVONČKU

JOS. VANDOT :

Zakaj se mamica ni vrnila?

(Konec.)

III.

rugega dne popoldne pa se je res napotila Ana proti mestu. Na ozko stezico je stopila in je šla naravnost po nji. Za to ozko stezico pa ji je bil povedal Kofedrunov Revček. Sedela sta bila dopoldne tistega dne na vrtu, in Ana ga je vprašala:

„Glejte, Revček, toliko in toliko stezá drži tja dol. Pa katera je tista, ki drži naravnost v mesto, kjer je moja mamica?“

In pokazal je Kofedrunov Revček z roko ozko stezo, ki se je vila med njivami naprej in naprej in je izginila tam daleč v megleni daljavi. Pokazal je Revček tisto stezo, pa je odgovoril: „Po tej stezi se pride najhitreje v mesto ...“

In dolgo je gledela Ana tisto stezo in je premišljala. — Popoldne pa se je kar napotila po nji in je hitela med njivami naprej. Lepo se ji je smejalo solnce, in rožice so jo pozdravljale na dehtečih mejah. A Ana se ni zmenila za to, ampak je hitela vedno dalje. Mislila je vesele misli in je stopala čvrsto naprej. Glej, kmalu se ji bo zasvetilo širno mesto. Povprašala bo dobre ljudi, kje biva njena mamica. Ciprese rastejo tam, in mnogo lepih rožic cvete tam. Pa tudi metulji letajo tam, in drobni škrjanec prepeva... Prijazno se ji bodo nasmejali dobri ljudje, pa jo bodo odvedli za roko k zlati mamici. Oj, to se bo začudila mamica, ko bo zagledala pred sabo ma!o Ano! Roke bo sklenila in jo objela iz samega srčnega veselja. Pa se bo napravila, in potem bosta pohiteli proti domu. In tam bo veselje in radost, in mamica ne odide nikdar več z doma...

Tako je mislila Ana, ko je spela med njivami naprej. Daleč je že bila, pa je postala za trenutek. Ozrla se je nazaj proti domači hišici. O, kje je že bila draga hišica! Komaj, komaj se je še videla, in Ana se je vzdostila.

„Kmalu se mi zasveti mesto, kmalu,“ je dejala sama sebi. Še je pospeshila korake in je hodila dolgo, dolgo. Izmed njiv je stopila na prostran travnik, ki ga je pokrivala visoka trava. Komaj, komaj se je videla mala deklica izmed gostih bilk. A vendar je še spela neutrudno naprej, dasi so jo pričele boleti že noge. Še enkrat se je ozrla nazaj, pa ni že več videla rodne hišice. *Samo griče je še videla in tam v ozadju bele snežnike, ki so se kopali v solnčnih žarkih.* Pred sabo pa je zagledala prostran gozd, in ptice so pele tam.

„To je gozd,“ je pomislila Ana, „in za tem gozdom stoji mesto — prav gotovo stoji za gozdom . . .“

In Ana je spela dalje proti gozdu. A glej — že je zašlo zlato sonce, ko je stopila pod visoko smreko. V daljavi so se rdeli beli snežniki, a v dolino je prihajal mrak. Vedno temnejše je prihajalo v gozdu; komaj je še videla Ana pet korakov predse. Izpodtaknila se je tupatam ob debelo korenino in bi bila skoro padla. A vendar je spela naprej neutrudno. Samo, samo da bi bila še pred nočjo pri zlati mamici! — Bolele so jo noge, a ni se zmenila za to. Glej, saj bo kmalu konec gozda, in zasvetilo se ji bo mesto in bo stopila k zlati mamici. Dobri ljudje jo odvedejo k nji, da bo vesela in srečna . . .

Popolnoma se je stemnilo v gozdu. Zapihal je mehak vetrec, in veje so zašepetale. A Ane ni bilo strah. Saj je hitela k zlati mamici, in čemu bi jo bilo strah? Nikomur ni storila nič žalega in pridna je bila vsekdar. Saj je vedela, da ji hodi ob strani srebrni angel-varuh; lepo hodi kraj nje in jo vodi naravnost k zlati mamici. Pa bi jo bilo strah, če je prišla noč v šepetajoči gozd!

Počasi, vedno počasneje je stopala Ana po ozki gozdni stezi. Vedno in vedno je morala gledati na tla, da se ne izpodtakne ob debelo korenino. Z nogo je morala že tipati po stezi, preden je stopila za korak naprej. Tako temna je že postala noč. Tuintam se je razgrnilo nad njo vejevje, in takrat je videla nad sabo jasno nebo. Drobne zvezde je videla, ki so trepetale tam gori in so gledale naravnost na njo. Takrat pa se je vendar stresla in je vzdihnila: „Oj, da bi prišla že iz gozda! Zasveti se mi tam mesto, in mamica se mi nasmeje tam . . .“

In spela je dalje . . . Dolgo, dolgo je tavela po temi, in naposled se je nehalo grmovje. Stopila je na parobek črnega gozda. Vse polno zlatih zvezd se ji je nasmejalo na modrem nebu. Migale so ji kot bi jo vabile k sebi. Ali Ana se je ozrla na temno plan, da bi zagledala svetlo mesto. A bilo ga ni nikjer. Vsepovsod sama tema, črna nepredorna tema! Pa tam daleč, daleč nekje so se svetile tri lučce, kakor da bi bile padle z neba tri svetle zvezde.

Žalostna je postala Ana, in grenka bridkost ji je legla na srce. Sedla je na mehki mah in je zakrila obraz z rokami. Zaihtela je bridko, in solze so ji padale na beli predpasnik... Oj, širom nikjer ni mesta, in tudi do zlate mamice ne more! Izginila je ravna stezica, in pred njo se razprostira črna tema. Kam naj stopi, da zagleda belo mesto? — Oj, da bi stopila z neba prijazna zvezdica, da ji pokaže pot k zlati mamici! A visoko so zvezde in ne čujejo jokajoče deklice... In vedno bridkeje je ihtela Ana, in vedno gorkeje so bile njene solze. Trudna je bila od dolge hoje, ves život jo je bolel.

Oj, širom nikjer ni mesta!

Ihtela je neprenehoma. Ni se upala pogledati več v črno noč, ki se je razprostirala širom okrog. Hudo ji je bilo v srcu in peklo jo je tako bridko. Toda naposled jo je premagala silna trudnost. Glavico je položila na mehki mah, in trepalnice so ji padle na trudne oči. Prišel je k nji spanec, in takrat je nehala Ana ihteti. Mirno je ležala na mehkem mahu in se ni genila niti za trenutek.

Prijazno so svetile na modrem nebu drobne zvezde. Miroval je gozd, in nič se ni genilo v tihi, gorki poletni noči. Samo enkrat so se stresle vejice bližnjega grma. Priplaval je takrat k speči deklici srebrni angelvaruh. Stopil je k nji in je dvignil nad njo svoje bele roke. In tako je stal tam vso noč...

Škrjanček se je dvignil z njive in je poletel, glasno droboleč veselo pesem, v višave nasproti solncu, ki je vzhajalo izza belih snežnikov. In takrat se je prebudila Ana. Začudeno je pogledala okrog sebe in je vstala. Mencala si je zaspane oči in se ni mogla zavesti. Toda polagoma ji je prišlo na misel, kje se nahaja. Oj, k mami je hotela v belo mesto, pa je zaspala na parobku širnega gozda! — Pogledala je Ana krog sebe, pa je videla samo polje, širno polje, ki ni imelo nikjer konca. Solnce je že sijalo, in sto škrjančkov je že prepevalo v zraku. Nedaleč od nje pa se je vila cesta med poljem in je izginjala tam daleč, daleč. Deklica je stekla tja dol in se je ustavila na beli cesti. Pomislila je, ali bi šla naprej ali bi se pa vrnila domov. Toda gorko hrepenenje po mami je zmagalo. Zato se je napolnila dalje po beli prašni cesti. A šla je počasi, ker so jo bolele drobne nožice, ki niso bile navajene tako dolge hoje. Čutila se je slabo, da bi najrajša sedla na zeleno trato. Oglasila se je lakota, in Ana je pešala vedno bolj. Toda še vedno je stopala naprej. Saj se kmalu zasveti belo mesto, in zlata mami se ji nasmeje in se je razveseli tako jako! Tako blizu je že mesta, pa bi onemogla? Ne, kar naprej, in tam za onim ovinkom se ji gotovo prikaže mesto! — In pogumno je stopala do ovinka, a mesta ni bilo nikjer. Obupana je sedla tam na trato in je zaihtela. Oj, nikoli ne zagleda mesta in nikoli se ji ne nasmeje zlata mami! Sredi pota je omagala, in zdaj ne ve, ne kam ne kod . . .

Bridko je ihtela Ana tam na trati kraj ceste. Z rokami je zakrivala obraz, in gorke solze so ji padale na predpasnik. Toda glej — v tistem času je priropotal mimo voz. Sedela je tam zadaj stara ženica. Radovedno je pogledala malo, jokajočo deklico in je ukazala vozniku, naj ustavi konje. Stopila je potem z voza in se je približala deklici. Pobožala jo je po laseh, pa jo je vprašala: „Čemu jočeš, deklica uboga?“

Ana je dvignila glavo in je pogledala staro ženico. Takrat pa se ji je razjasnil objokani obrazek, in veselo je zaklicala: „Oj, stara mati, kaj ste vi? Oj, stara mati!“

In takrat je spoznala stara mati svojo vnukinjo. Radostno jo je stiskala k sebi in jo povpraševala venomer: „Kaj pa delaš tu, sirota? Kaj jočeš tu daleč od doma?“

Pa ji je povedala Ana vse. K mami je hotela v daljno mesto, dolgo je že hodila in je prespala vso noč v temnem gozdu. A mesta ni nikjer, in tudi poti ni nikdar konca . . . Oj, kako se je smilila stari materi uboga vnukinja! Stiskala jo je k sebi in se skoro sama jokala. Toložila jo je z lepimi besedami, pa ji je govorila: „Oj, ne prideš v mesto, Anica, ne prideš! Dolga je še pot, in tvoje nožice so preslabe za to pot . . . Pa tudi mamice ne vidiš več — saj počiva že mesec dni v mirnem grobu . . .“

Stresla se je mala Ana. Prestrašeno je pogledala stari materi v obraz in je zaklicala: „O, stara mati, kaj je mami umrla?“

„Kaj ne veš tega?“ se je začudila stara mati. „Že pred mesecem je umrla v bolnišnici v daljnem mestu . . .“

Tedaj je razumela Ana vse. Oj, umrla je mamica, a oče je prikrival njeno smrt, ker se mu je smilila mala Ana. Takrat, ko se je odpeljal v mesto in dejal, da gre po mamico, takrat je šel k pogrebu. Zato je bil potem tako žalosten in je zdihoval tolikokrat, ker je mamica umrla.

Tako je mislila Ana in je bridko ihtela. Stara mati jo je dvignila in posadila k sebi na voz. Voznik je pognal konje, da so dirjali. Zaman je tolašila stara mati Ano. Ihtela je vso pot in se je stiskala k ljubi stari materi. Razveselil se je oče doma, ko je obstal voz na dvorišču. Bil je ves iz sebe, ker mu je izginila hčerka. Povsod jo je iskal brez uspeha; a zdaj se je prikazala kar nenadoma s staro materjo! Ana je jokala neprenehoma. Naposled so jo spravili v postelj, in potem je utihnila in je zaspala.

Ko se je prebudila, je bila mirna. — Vedno se je držala stare matere, ki se do smrti ni ločila od vnukinje. Lepo ji je pripovedovala o kraju, kjer sanja mamica, in o raju, kjer jo pričakuje . . .

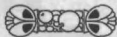

Slika.

*Nad zemljo noč sloni,
šepeče, govori:
Počij, zaspij, sestrica,
pobožaj sen ti lica!*

*In zemlja na ta zvok
že pade v sen globok — —
nad njo spo v dalji silni
svetovi brezštevilni . . .*

Fran Žgur.

IVO TROŠT:

Sestanek.

loveku se često zgodi, da ga slep slučaj zanese nenadoma v najbolj čudno in najbolj pisano družbo, med ljudi, ki niso njemu in tudi med seboj prijazni. Pisano se gledajo, se boje trenutka, kdaj se začne med njimi prepir in pobjo, ter komaj čakajo, da jih isti slučaj, ki jih je združil, nenadoma tudi razkropi na različne kraje.

Enaka je večkrat tudi med živalmi. Najrazličnejše vrste časih združi usoda za trenutek in zopet razdruži.

Lepega jesenskega jutra so se nemo pozdravili na majhni morski čeri najrazličnejši morski stanovalci naše zemlje. Več močvirnic je ustavil včerajšnji vihar, morski vran je priletel sem navsezgodaj po svojih „uradnih opravilih“ pogledat, če bo kaj za želodec. Velik suličar si je pa poiskal zajtrk kar v vodi in ga ponosno nasadil na svoj nos ter ga pokazal čudečim se sozemljanom, češ: „Kaj boste vi, ki nimate takšne priprave za lov!“

Galebi so v velikih krogih vedno bliže obletavali pisano družbo ter opazovali z bistrim očesom, če se jim ne bliža nevarnost. Te pa ni bilo, zakaj vse jate so združeno zavidale suličarju njegov zajtrk — morsko mačko.

To je riba, ki ima res mačji podobno glavo. Koščena lobanja je zraščena z nosno kostjo in gorenjo čeljustjo. Suličar jo je zabodel pod prsno plavut — pravi lovec že ve, kje največ zaleže zabodljaj.

Suličar je skoro podoben veliki ščuki, toda zares veliki, zakaj dorastel je dolg do 5 m in težak do 200 kg, poleg tega pa močan, da sam prevrne čoln ali majhno jadrenico. Jako nevarna riba, a zaradi okusnega mesa tudi jako preganjana. Na Siciliji in Sredozemskega morja otokih uživajo njegovo meso sveže in posušeno. V morju ga izdaja njegova temnočrna barva po hrbtu, dočim je po trebuhu srebrnobl. Kakor pri nas ščuka se hrani tudi suličar z ribami in morskimi stanovalci.

Njegovo delovanje ob morskem čeri opazuje jata morskih vranov — ne brez zavisti. Tudi morski vran zna izbirati morske ribe in si jih privoščati za kosilo in večerjo. Ima zato kakor suličar pripravno orodje — precej dolg kljun, ki je v zgornjem delu zakrivljen, da ujeto žival z ostrim zobom-kavljem lahko dlje časa obdrži, jo odnese z morske gladine v skalovje in med čeri, kjer jo zložno zaužije.

Rep mu je razširjen na koncu kakor ribja repna plavut, zanesljiv znak, zakaj mu koristi, kje ptica največ živi in kje si išče živeža — v vodi. Enako drugim plavaricam ima plavno pečico na nogah. Ko pride iz vode, pa moško stoji samo na eni nogi kakor da posnema s tem mnogo večjo močvirno štorljo. Morski vran je večinoma temnozelenelne barve, le dolnji del glave in proti koncu repa ob dolnji strani je bel. Predrzna ujeda jako škoduje ribam, zakaj kjerkoli se pokažejo, jih je vedno več skupaj.

Zadnji del glave mu krasi pernat čop.

Sicer pa ni velika plavarica. Dolg je le do 75 cm, a jako požrešen. Časih se spusti za živežem z morske obali tudi daleč na celino.

Druge močvirnice in plavarice je tukaj ustavil samo sinočni vihar. Sedaj se morajo šele posvetovati, kako in kam bodo odletele, da ne izgreše prave poti.

No, jutro je lepo, morje mirno. Še nekaj ur, pa dosežejo zaželeno egipčansko in severnoafriško obrežje.

Kakor so se nepoznani zemljani slučajno sestali, tako slučajno, vsak hiteč za svojimi prirodnimi nagoni, se tudi razstanejo. Samotna morska čer bo zaman čakala še leta in leta toliko in tako različnih posetnikov.

F. PALNÁK:

Justinkino „srce“.

a Mihalovo nedeljo je bilo, ko sem prišel po ozki dolinici med Rogaško Goro in Lakotnikom v vasico, kjer so obhajali žegnanje. Moja navada je, da se zglašim pri znanцу in niti zglašati se mi ni bilo treba, ker s šolskega vrta sem že čul pozdravljanje in kmalu sem sedel v sredi družinice gostoljubnega prijatelja Martina. Tedaj sem spoznal Justinko. Prišla me je pozdravit — mala kodrasta črnolaska z živimi črnimi očki, rdečimi ustnicami in belimi zobki.

Pozdravljena, Justinka! Ne čudim se čisto nič, da sva bila tako hitro sklenila prijateljstvo, da si bila tako hitro tako dobra z menoj ter sedela pri meni in mi zrla tako svetlo s svojimi črnimi očki v oči — pozdravljena! Toliko je bilo ljubeznivosti na tebi, toliko ljubke porednosti, da bi rad, če bi bila vedno z menoj; ker, Justinka, rad imam take malčke, ki se jim smejó očki vedno sami od sebe in katerih srček leži na malem rdečem jezičku.

„Da, ta jeziček!“

„Kako ti je ime?“

„Justina ali pa Justinka.“

„Koliko pa si stara?“

„Šest let, zdaj pojdem v šolo.“

„K atku?“

„O ne, še ne — tam so samo veliki, pa tisti atka jezé; jaz bom pa pri malih v prvem razredu.“

„Boš pridna?“

„Mhm.“ Kaj bi ti to odgovarjala, Justinka, ko pa so očki govorili tako glasno?

„Kam pa?“ Izvila se je od mene in odbežala:

„Precej pridem.“

Prišla je in prinesla — oj, koliko! Cel pravi pravcati voziček je prišel pred mene in v njem je spala lilika (punčka); res je spala; samo da ne dolgo. Justinka jo je vzdignila, in lilika je gledala resno s steklenima kroglicama iz debelega voščenega obrazka. Pa to še ni bilo vse; Justinka odgrne odejico, in notri leži druga manjša lilika v sami srajčki.

„Ta je mala, pa vedno spi.“

„Ali jo zebe?“

„O ne, saj zato je odeta;“ in pogledali so me vprašujoče črni očki: Ali je prav, da je odeta, da je ne zebe? — Prav, prav, Justinka, ti že veš, kako se takim lilikam streže.

„Čakajte, še nekaj vam pokažem;“ pa je že bila iz sobe, da prinese v predpasniku: iz lecta liliko, konja in — srce. „To so dali atek, to mamika, to pa gospod kaplan,“ in zadnje je bilo srce.

„Kdaj so ti kupili?“ Ej, da more človek vprašati kaj takega! Saj je vendar danes Mihalova — in kakšna naj bi bila Mihalova v tej fari brez loncev, lecta in medicine?

„Daš meni kaj?“

Zvesto so gledali črni očki vame, če res ali ne res; hitreje je utripalo malo srcece, ker težko se je ločiti od zakladov, ki so jih dali atek, mamika in gospod kaplan. Ne za dolgo — tesneje se je privila mala kodrasta glavica k meni, še živeje so se zaiskrili črni očki . . .

„Nate!“ in v moji roki je bilo srce. Justinka mi je darovala srce. Hvala ti, mala Justinka, za tvojo prijaznost; pridna si bila, da si bila tako dobra

proti meni, ki sva se poznala še tako malo časa pa sva že postala velika prijatelja. Hvala ti, mala Justinka, za tvoje srce, četudi le lectasto!

Naprej je šla drugo jutro moja pot. Justinkini očki so bili še zadremani, ko mi je dajala roko v slovo in vpraševala, če imam še srce. Imel sem ga takrat še celo. Škoda, da ni tako ostalo; shranil bi ga za spomin. A solnce je tisti dan močno žgalo tam po Ptujskem polju, kjer sem koračil, in slabo je vplivala njegova toplota na Justinkino „srce“; če nisem hotel imeti žepa onesnaženega, sem moral „srce“ zavreči. Škoda, kaj ne, Justinka? — Pa ne žaluj! Lectasto je bilo, ki sem ga zavrzel; tvoje pa je našlo pot v moje, in lep je spominek nate in na tvoje črne očke...

Pozdravljena, Justinka!

ENGELBERT GANGL:

Fantje od fare.

(Dalje.)

Obren.

Obren je bil bojazljiv in strahopeten, da res že ni bilo več lepo. Preplašil se je vsakega šuma, vsakega najmanjšega ropota že ob belem dnevu, zvečer pa ga je obšla kar kurja polt, če se je po nerodnosti zadel ob stol, da se je premaknil in zaropotal. Povsod je hotel videti divjega moža, povsod je hotel videti strahove, čeprav mu je oče že stokrat dejal, da divjega moža ni in da je strah v sredi votel, okrog ga pa ni nič.

A kaj je to izdalo! Obren je bil strahopeten in bojazljiv — pa konec besed!

Hlapec je pripeljal s polja domov buče. Sedaj se pa oče domisli te-le šale: Izbere bučo, najlepšo in najdebelejšo, pa jo iztrebi in očisti, da je bila znotraj vsa prazna. Vanjo napravi štiri luknje: dve zgoraj — oči, eno na-

vzdol — nos, eno počez — usta. In ko se je zmračilo, prižge oče svečo in povezne nanjo bučo. Pa se je svetilo skozi vse luknje, da je bilo videti nedolžno bučo smešno in strašno obenem.

Oče gre po dečka in ga vzame s seboj na dvorišče. Ko Obren zagleda goreče oči, goreč nos in goreča usta, ga obide tak strah, da bi najrajši zbežal; ampak kam naj beži siromak, ko se še z mesta ni mogel premakniti! Zato pa je rajši skril svojo glavo pod očetovo suktnjo, češ, zdaj se naj zgodi, karkoli se hoče! Sam divji mož me gleda z ognjenimi očmi in vsak trenutek me pohrusta vsega, kolikor me je v hlačah!

Oče se je seveda smejal dečkovemu strahu. Pa ga je odvedel tja do namišljenega divjega moža, kjer se je Obren prepričal, da je tista čudna

Divji mož, kakor si ga je predstavljal Obren.

prikazen navadna, nedolžna buča! Tako mu je prišlo spoznanje, da so vse govorce o strahovih, divjih možeh in drugih takih stvareh — prazne marne.

Peterček.

Peterček je prosil mater, naj mu napravi lepo vrečico.

„Nekaj takega napravim,“ je dejal, „da se ti niti ne sanja.“

Mati mu je seveda ugodila, ker je imel Peterček mater rad, ona pa njega. Pa tudi malo radovedna je bila, kaj namerava deček z vrečico.

Peterček se je zadovoljno smejal, ko je korakal z vrečico pod pazduho venkaj na ravno polje.

Blížal se je materin god, in deček jo je hotel razveseliti s posebnim darilom, kakršnega še nihče ni dal svoji mami. Pa je šel Peterček venkaj na ravno polje, koder je solnce svetilo z vso svojo nebeško lepoto in toploto. Pa je nastavil vrečico solnčnim žarkom, rekoč: „Le pojdite semkaj v to mojo vrečico, solnčni žarki, da vas nekaj ujamem in dam mami za god!“

In ko je Peterček mislil, da je vrečica že polna solnčnih žarkov, jo je skrbno zavezal, skrnil pod suktnjo in jo nesel domov. Doma pa jo je skrnil za peč, da jo drugi dan razveže in obsiplje mater s solnčnimi žarki.

Drugi dan je Peterček vstal in je vzel vrečico izza peči in je stopil do matere.

„Glej, mama, mamica,“ je dejal, „za god sem ti nalovil v to-le vrečico solnčnih žarkov. Na jih, tvoji so!“

In je razvezal vrečico, a solnčnih žarkov ni bilo!

„Joj,“ je zatožil deček, „ušli so mi!“

Mamica pa se je nasmejala in je rekla: „Nič ne de, moj ljubi otrok! Srečna sem, da imam tebe, ti moj zlatkani solnček!“

Rajko.

Rajko bil otrok je vljuden
in od srca staršem vdan,
vedno je zato bil hvaljen
in nikoli kaznovan.

Vsi so radi ga imeli,
govorili so tako:
„Ko bi tudi naš bil takšen,
to nam bilo bi lepó.“

Modrovali so otroci,
mislili na vse strani,
kaj store naj, da bi Rajku
bili v lepem slični vsi.

„Lahko njemu,“ so sklenili,
„ki vse to že ve in zna,
težko nam, ki nam nikoli
žilica miru ne da!“

Silvo.

Silvo je bil učiteljev sin. Dokler še ni hodil v šolo — ej, lahko njemu! Igral se je z drugimi otroki na vasi in je z njimi vred užival vso zlato svobodo brezskrbnih mladih let.

Pa je tudi njemu dospela doba, ko je moral dati slovo samemu igranju. Prišel je čas, da je moral v šolo — seveda k svojemu očetu, ker v vasi ni bilo drugega učitelja.

Oče ga je poklical k sebi in mu dejal z resnim glasom: „Silvo, sedaj pojdeš v učilnico. Da mi boš miren in pazljiv, zakaj kakor proti vsakomur bom tudi proti tebi strog in neizprosni, ako ne boš tak, kakršen mora biti vsak otrok med poukom!“

Od kraja je res bilo tako: sedel ja lepo mirno, roke na klopi, oči pa uprte v učitelja-očeta.

Pa si je Silvo začel misliti: „Hm, moj oče je moj učitelj. Zato mi pa gre vendarle nekaj več pravic nego drugim učencem.“

In začel se je premikati na sedežu in nagajati sosedu-součencu na levo in desno, da je bilo tudi očetu-učitelju preveč. Ta je vstal izza mize, stopil do Silvove klopi, brez vsake besede prijel dečka za roko in ga odtiral — v kot! Kako sta obračunala doma na stanovanju, to naj pove Silvo sam, če hoče.

Ostali učenci pa so spoznali, da so v šoli učitelju res vsi enaki, ker ne prizanaša niti lastnemu sinu. In odslej so ljubili učitelja še bolj in so bili vedno pridni in pazljivi. Pa Silvo tudi.

Šime.

Šime je pasel na grivi za mlinom mlinarjevega oslička, pohlevno, potrpežljivo žival. Najbrž je bilo Šimnu dolgočasno. Ker si ni vedel drugače preganjati dolgega časa, je v grmu urezal šibo pa je z njo kar tako brez vsake potrebe dražil in pretepal ubogega oslička.

Osliček je mislil in mislil, kaj li je zakrivil, da ga Šime tako neusmiljeno šiba. A ni se mogel domisliti nobene krivde. In hudo mu je bilo, seveda; zakaj nihče ni rad brez vzroka tepen, tudi ubogi sivec ne.

„Ej, da ti morem do živega, to bi ti vrnil tvojo neusmiljenost,“ si je mislil osliček. A kako mu naj pride do živega, ko je bila Šimnova šiba tako dolga, da ni mogel mimo nje ali pa pod njo do pastirja, ki se je še vrhutega oprezno ogibal osličkovih kopit.

Naposled pa je bilo Šimnu tepeža dovolj. Domislil se je, da bi bilo prijetneje, ko bi oslička zajahal in se lepo, ponosni jezdec, izprehajal po grivi. Zavihtel se je od tal in obsedel na dolgouščevem hrbtu.

„Ha-ha,“ si misli osliček, „sedaj te pa imam v pesti!“

Pa gre osliček, počasi gre in gre in pride do tja, kjer se griva strmo spušča proti cesti.

Lepo je bilo Šimnu: sedel je na osličku, zavihtel je klobuk in zaukal na ves glas: „Hej, glejte me jezdeca!“

Osliček pa pobesí glavo, kakor bi trenil, dvigne zadnje noge v zrak — Šimen pa zleti z njegovega hrbta preko osličkove glave dol po strmini na cesto.

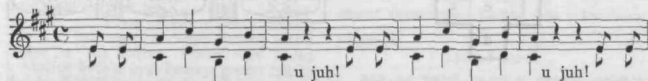
(Konec.)

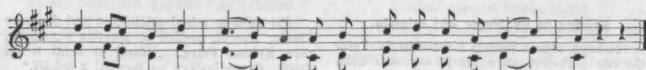

Prav vesel iz šole grem.¹

Korakoma.

Prav ve-sel iz šo - le grem, mno-go le - pe - ga že vem. Kar na-
Bom po - ve - dal sta - ri - šem, kar vse le - pe - ga že vem. Oj, kak

učil sem se v šo - li, ne po - za - bim vam ni - ko - li.
bo - de - jo ve - se - li, ra - di, ra - di me i - me - lil

Številčna naloga.

Priobčil *Fr. Zagorc.*

- 1, 2, 3, 4; pri tej delaš in imaš kosilo,
3, 2, 1, 4; v tej otroškega veselja je obilo.

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

¹ Ponatisk iz Janka Žirovnika Narodnih pesmi za mladino, ki so pred kratkem izšle in se dobivajo v Učiteljski tiskarni. Zvezek po samo 20 vinarjev.

Rešitev besedne naloge v deseti številki.

Anton Medved.

Prav so je rešili: Gusti Šabec, učenec IV. b razreda v Idriji; Zvonimir Sivka, gimnazijec v Celju; Rozika Gselman, učenka pri Sv. Martinu; Mara in Vida Stukelj, učenki v Frankolovem; Tatjana, Vlasta in Vidka Horvat v Ptuj; Lidija, Palmira in Otokar Straussgill, učenki in učenec v Bovecu; Stanko Rošker, učenec v Loki pri Žusmu.

Zastavico v podobah v 9. številki je tudi rešil Stanko Rošker, učenec II. razreda v Loki pri Žusmu.

Kristus in Sv. Peter kot mlatiča.

Nekega večera prideta Kristus in Sv. Peter do vdove Podbregarice ter jo zaprosita dela. Gospodinja je bila kajpakda zadovoljna s ponudbo. Saj je imela mlatve toliko, da je dva ne zmlatita niti v štirih tednih.

Po večerji jo kreneta prišleca spat na skedenj. Kristus leže na zunanjo, Peter pa na znotranjo stran pri vratih.

Zjutraj — bilo je že precej pozno — pride gospodinja gledat za tujcema ter vidi, da še oba prav dobro smrčita. Hitro skoči v kot po cepec, kresne z njim po Petrovem hrbtu ter se jame ustiti: „Lenobe! Mlatičev, ki bi ležali zjutraj tako dolgo, pa res še nisem imela. Vstanita že vendar!“

Pri delu je minul mlatičema prvi dan prav kmalu. Zvečer, preden se spravita k počitku, reče Kristus Petru: „Včeraj si ležal ti pri vratih, danes hočeva pa menjati z ležišči.“

Ko ju drugi dan gospodinja zopet pride klicat, si misli natihem: „Včeraj sem prvega poščegetala malo s cepcem, danes bom pa drugega. Poizkusita naj oba trdi les cepca.“ In kmalu zatem je zdrčal cepec zopet po Petrovem hrbtu.

V dveh urah je bila vsa mlatev gotova. Ko vdova Podbregarica to vidi, se ne začudi malo. Kristus pa ji de: „To zmore le moja vsegamogočnost!“

Fran Košir.

Karkoli storiš, stóri previdno in misli na konec!
— Res je začetek trud; tega ne strašite se! Zakon
:: prirode je ta, da iz malega raste veliko! ::

KOTIČEK GOSPODA :
: DOROPOLJSKEGA :

Dragi gospod Doropoljski!

Od našega dobrega gospoda učitelja sem dobil tudi jaz Vaš lepi „Zvonček“, iz katerega sem prebral vse povesti in pesmi. Gospod učitelj je tudi rekel, da lahko pošljem kratke članke za Vaš kotiček. Hodim v IV. razred I. oddelek ljudske šole. Pozneje grem v celjsko ljudsko šolo. Imam brata, ki hodi že v gimnazijo. Sedaj sem star deset let, moj brat pa dvanajst let.

Proseč odgovora, ostajam Vaš hvaležni
Bogomir Roš v Celju.

Odgovor:

Ljubi Bogomir!

Veseli me, da ti naš „Zvonček“ ugaja. Res si list prizadeva, da bi bil čedalje lepši in zanimivejši. Saj pa tudi naša ljuba mladina zasluži lepega časopisa. Samo eno je; premalo naročnikov ima. Prijatelji mladine naj si prizadevajo, da pridobe „Zvončku“ kar največ novih naročnikov, potem bo list lahko bolj in bolj napredoval.

Blagorodni gospod Doropoljski!

Oprostite, ker Vas nadlegujem s tem prvim pismom! Zadnjič nam je gospod nadučitelj pravil o „Zvončku“ in o Vašem „Kotičku“. Rekel je, da Vam pišejo šolski otroci pisma. Takoj sem si mislil, France, poizkusi še ti. Zaraditega sem ostal po šoli in klopi. Prosil sem gospoda nadučitelja, da mi da „Zvonček“ na dom, da si pregledam Vaš „Kotiček“. Prav ugaja mi. Šolo obiskujem z velikim veseljem, in sicer že šesto šolsko leto. Najrajši se učim risanja, pisanja, branja in zemljepisja. Oče mi je obljubil, da me da drugo leto v Ljubljano v šolo. Prosim Vas, ljubi g. Doropoljski, da bi mi odgovorili, v katero šolo naj grem, da se bolj izurim v risanju, ki me najbolj veseli. Drugo pot Vam hočem več pisati. Vesel bom, če mi odgovorite na to pismo.

Srčno Vas pozdravlja

France Rogelj,

učenec dvorazredne ljudske šole v Predvoru.

Odgovor:

Ljubi France!

Ako se hočeš izuriti v risanju, pojdi v realno.

*

Cenjeni gospod Doropoljski!

V Rudniku imamo dvorazredno šolo. Hodim v drugi razred v nižjo skupino. Star sem enajst let. Imam enega brata in eno sestrico. V šoli imam več prijateljev. Učitelja imamo prav radi, ker nas mnogo lepega nauči. Hodim prav rad v šolo. Jaz prav rad čitam „Zvonček“. O petkih smo ga brali pozimi, ker je bilo mrzno ter nismo mogli telovaditi. Zdaj bodo zidali novo šolo. V Rudnik smo dobili novo učiteljico, imamo jo prav radi. V Rudniku bomo imeli birmo.

S spoštovanjem Vaš

Janez Ahčin,

učenec v nižji skup. II. r.
v Rudniku.

Odgovor:

Ljubi Janez!

V Rudniku ste res pridni: vse polno pisem imam od tamkaj, da komaj odgovarjam. A to nič ne de! Boste že malo potrpeči, da pridete vsi na vrsto. Čujem pa, da dobite sedaj novega učitelja. Upam, da boste tudi z njim zadovoljni.

*

Spoštovani gospod Doropoljski!

Tudi jaz si želim priti v družbo Vaših malih prijateljev ter si dovoljujem Vam pisati. Star sem 11 let in obiskujem V. razred I. oddelek ruske šole. Uči me gosp. Davorin Lesjak. Najbolj me veseli risanje in zemljepis.

Rad bi postal učitelj, a se bo treba še mnogo učiti. Nadejajoč se Vašega prijaznega odgovora, Vas spoštljivo pozdravlja
Vam vdani

Rudolf O z i m.

Odgovor:

Ljubi Rudolf!

Učiti, učiti! Le vprašaj svojega vrlega gospoda učitelja, koliko je bilo treba učenja! Učiteljski stan je res lep stan; vsak učitelj je tudi vesel svojih učencev, če mu ne napravljajo sivih las.

*

Spoštovani gospod Doropoljski!

Pred nekaj dnevi sem čital „Zvonček“, ki mi je jako ugajal. Kadar sem dobil od gospoda učitelja „Zvonček“, sem najbolj z veseljem šel domov iz šole. V njem sem čital razne povesti, pravljice in pesmi. Naš gospod učitelj je jako pridren in nas uči lepo risati, pisati, računati, peti, zemljepisja in zgodovine. V „Zvončku“ sem tudi čital, da Vam je pridna mladina jako všeč. Zato sem Vam tudi jaz pisal prvo pisemce, da se oglasim v Vašem kotičku. Sedaj bom star 13 let. Želim Vam tudi, da bi Vam še dobrotljivi Bog dal dolgo življenje. Vaš hvaležni učenec

Franc K o z o l,

učenec v Reki na Sp. Štajerskem.

Odgovor:

Ljubi Franc!

Hvala lepa za voščilo! Ali najbolj prav bo, če bova oba še dolgo živela. Potem se utegneva še večkrat srečati in drug drugemu napravljati veselje: Ti meni, ker mi pišeš; jaz Tebi, ker Ti odgovarjam.

*

Dragi gospod Doropoljski!

Naj Vam tudi jaz nekoliko opišem svoje življenje na Dunaju, kamor smo se preselili iz Logatca pred poldrugim mesecem. Tu je jako veliko mesto s krasnimi palačami! Jaz stanujem blizu cesarskega gradu Šenbruna, kjer sem tudi že prav od blizu videla cesarja. V Šenbrun se hodim skoro vsak dan izprehajati s papanom in bratcem Urošem. Tam so v menažeriji vsakovrstne živali: medvedje, levi, tigri, volki, hijene, bivoli in razne druge živali, kakršnih še nisem videla nikdar v življenju. Tudi v „Pratru“ sem že bila. Tam je

jako lepo, vse se vrti, in v vrtilnicah so upreženi živi konjički v male kočijice. Z bratcem Urošem sva se že peljala v teh kočijicah.

Zraven našega stanovanja je tudi velika ljudska šola, kamor tudi jaz hodim. V šoli je vse nemško, zato jaz ponavljam II. razred, Uroš pa prvega. Sedaj že nekoliko razumem nemško, ali najraje prebiram slovenske knjige, posebno se pa z bratcem vselej razveseliva „Zvončka“. Kadar pridete na Dunaj, nas morate obiskati, saj papa je rekel, da Vas pozna.

Srčno Vas pozdravlja

Milena Ž u n o v a,
učenka II. razreda.

Odgovor:

Ljuba Milena!

Prav lepo se mi zdi, da si se na cesarskem Dunaju spomnila tudi mene. Vem, da nikoli ne pozabiš svoje slovenske domovine, najsi prebivaš v lepem mestu. A dom je le dom. Gotovo nam večkrat kaj sporočiš, kako je na Dunaju — to nas bo vse zanimalo. — Hm, obiščem naj Te! Pa bi vsaj morala povedati, kje stanuješ. Ali Te pa morda že ves Dunaj pozna?

*

Velecenjeni gospod Doropoljski!

Tudi jaz Vam hočem pisati kratko pisemce. Vidim, da drugi otroci tudi pišejo pisma, zato se hočem tudi jaz potruditi. V šoli se že učimo nemško, meni se ne zdi težko. Čitale smo več slovenskih beril. Čitala sem veliko povesti iz „Zvončka“, „Vrtca“ in „Angelčka“. V počitnicah smo igrale igro „Skrb in Smrt“. Naredile smo vso obleko in kožo iz smrekovih kož. Pozimi smo igrale še več drugih iger. Jako se že veselim na zimo in Božič. Tukaj imamo velik prostor za skakanje, večkrat se igramo. Sedaj Vas ne smem več nadelgovati. Vas pozdravlja

Mira M a j d i č e v a,

zaseb. učenka III. razr. v Kranju.

Odgovor:

Ljuba Mira!

Nič me ne nadleguješ; kramljati smeš, kolikor Ti drago. Veseli me, če so moje mlade prijateljice odkritosrčne. Da, z gledališkimi igrami je pač lepa in poučna zabava. Kolikor vem, jih ima „Zvonček“ že več pripravljenih, ki bodo potem, ko jih priobči, gotovo tudi Tebi v veliko veselje.

Listnica uredništva.

Na vse strani: Kar je porabnega građiva, pride vse na vrsto. Pro-
stora je vedno premalo, zato prosimo potrpljenja!

Listnica upravnštva.

Cenjenim naročnikom!

Vse p. n. naročnike, ki so na dolgu letošnje naročnino, vljudno pro-
simo, da nam jo pošljejo.

Vsem onim naročnikom pa, ki so z naročnino na dolgu še za dve
letl ali za poldrugo leto, bomo ustavili list s prihodnjo številko, ako
do tistega časa ne poravnajo svojega dolga.

Dalje prosimo cenjene naročnike, da naročujejo list pri upravnštvu
Zvončka in ne potom „Zvezne trgovine v Celju“, ki nam za svoje poslo-
vanje odteguje 20%, delo nam pa s tem ni prav nič olajšano, nasprotno tako
posrednje naročevanje provzroča celo velike zmešnjave. Naročnina je že itak
tako nizka, da ne moremo pogrešati 1 K, ki nam jo odtegne „Zvezna trgo-
vina“ pri vsakem naročniku. Naročnikom je pa tudi vseeno, ako naročajo
list in pošiljajo denar naravnost upravnštvu. Novega naročnika nam pa
„Zvezna trgovina“ ni pridobila niti enega.

Naročnina naj se nakazuje po položnici, ki jo priložimo 12. številki,
ali po poštni nakaznici naravnost upravnštvu in ne „Učiteljski tiskarni“,
kar nam provzroča zopet zmešnjave.

Leto se bliža koncu! Prosimo, poravnajte takoj naročnino! Storite nam
uslugo ter pridobite „Zvončku“ vsak vsaj enega novega naročnika! Čim več
bo plačujočih naročnikov, tem lepši bo naš list!

Torej vsi — na delo!

Upravnštvo.

Današnji list ima zamudo, ker se je ta mesec naša tiskarna selila v
svoje novo poslopje!

Zabavna knjižica za slovensko mladino.

Urejuje in izdaja Anton Kosi, nadučitelj v Središču (Štaj.) XIV. zvezek.
Cena: vez. 50 vin., broš. 30 vin. — To lepo knjižico in vse njene prednice
vsem prijateljem dobrega čtiva najtopleje priporočamo!

:: Slovenska abeceda ::

za ženska ročna dela

priredila in založila Milena Kiferle, učiteljica žen. ročnih del v Ljubljani,
Dolenjska cesta šte. 21, I. nadstropje.

VSEBINA:

1. Deček in srna <i>Janko Polák</i> . Pesem	265
2. Mali risar <i>Ivo Trošt</i> . Povest	266
3. Sveti Miklavž <i>Josip Vidic</i> . Igra s podobami	267
4. Rojstvo Gospodovo. Podoba v barvah	276—277
5. Zvečer. <i>Janko Polák</i> . Pesem	280
6. Kulturno delo <i>Habsburžanov</i> . <i>Janko Polák</i> . Zgodovinska črtica	280
7. Vrabec in konj <i>M. Levstik</i> . Basen	283
8. Pero in cekini. <i>M. Levstik</i> . Basen	284
9. Pouk in zabava. Senčna podoba. — Rešitev številčne naloge v enajsti številki. — Kotiček gospoda Doropoljskega	286
Ob sklepu enajstega letnika	288

Listnica uredništva.

F. P. in Zajčki: Porabimo v prihodnjem letniku, ko dobimo podobe.

Vsak prijatelj in vsaka prijateljica naj pridobi takoj našemu listu po enega novega naročnika! Naslove naznanite takoj upravništvu „Zvončka“.

:: Slovenska abeceda ::

za ženska ročna dela

priredila in založila Milena Kiferle, učiteljica žen. ročnih del v Ljubljani,
Dolenjska cesta šte. 21, I. nadstropje.

 Ali ste že pridobili „Zvončku“ novega naročnika?

„Zvonček“ izhaja 1. dne vsakega meseca ter stane vse leto 5 K, pol leta 2 K 50 h, četrť leta 1 K 25 h.

Izdajatelj, upravnik in odgovoren urednik: **Luka Jelenc**, učitelj v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 8.

Rokopise je pošiljati na naslov: **Engelbert Gangl**, učitelj v Idriji.